

Túžba za večnými výšinami

Sprievodca diskusiou k dokumentu

„Pozri sa tomu druhému do tváre... Objav v ňom dušu, jeho minulosť a jeho život. Objav, že je osobou, ktorú miluje Boh.“

Benedikt XVI.

Pár slov na úvod pred vzhliadnutím filmu.

Svoj život si vytváraš sám. My všetci si utvárame svoje životy.

To hovorí Rilene, jedna protagonistov dokumentu, ktorý sa chystáte si pozrieť. Relenin pohľad je hlboký. Naše voľby **nás menia**, nemenia iba svet okolo nás, menia **nás**. Jej pohľad je pokorný a odvážny zároveň, lebo má v sebe hĺbku. Uznáva slobodu – ktorú každý z nás dostal ako vzácny dar – ale zároveň aj zodpovednosť.

Svoje životy nedokážeme formovať v každom ohľade. Napríklad väčšina z nás sa nestane profesionálnym hudobníkom či atlétom, odhliadnuc od toho, aké úžasné by sa nám to zdalo a ako veľmi by sme si to želali. Našu snahu limituje čas, talent či vzťahy. Niektoré veci sú skrátka mimo nášho dosahu a potrebujeme aj pokoru aj silu na to, aby sme to dokázali prijať.

Tiež to chce odvahu i pokoru dokázať čeliť niektorým otázkam nášho života. Jednou z nich je aj „Ako mám vedieť, či viem správny život? A aké by mali byť meradlá?“ Táto otázka úzko súvisí s ďalšou: „Aký je zmysel môjho života? Čo to znamená **pokojný a naplnený**?“ Tieto otázky sú ústrednou témou filmu Túžba za večnými výšinami. Film nemá ambície ich plne zodpovedať. Odkedy ľudia obývajú zem o nich premýšľajú, hovoria či dokonca za nebojújú. Kedykoľvek keď niekto premýšľa o tom, či **urobil správnu vec**, vlastne rozmýšľa o týchto otázkach.

Jedným zo spôsobov, ako sa priblížiť k téme, či žijeme správne svoj život je, keď premýšľame o ľuďoch, ktorých obdivujeme a rozmýšľame nad tým, **prečo** ich obdivujeme. Ak slovo „obdivovať“ znamená niečo iné ako „závidieť“, ak znamená, že si vážime, keď niekto zabúda sám na seba, keď má veľkodušné srdce, keď sa vie obetovať, potom sa blížíme k riešeniu otázky, čo je to dobre vedený život.

Obdivujem týchto troch ľudí – Relenu, Dana a Paula – ktorých uvidíte vo filme. Obdivujem ich pre ich pokoru i odvahu. Uvedomil som si – a čo je ešte dôležitejšie, oni sami si uvedomili – že niektorí z divákov môžu mať s tým problém, môžu sa cítiť ich príbehmi urazení či dokonca nahnevaní. Nik z účastníkov filmu si neželal, aby sa niekomu ublížilo, aby mal stres. Priam naopak.

Ale ak je to tak, že vieme ovplyvniť svoje životy, tak potom každý z nás má svoj príbeh, či už je tento príbeh želaný či neželaný, zaslúži si rešpekt. Nie len preto, že nám odhaľuje jedinečné vedomie a srdce človeka, ale aj pre svoje poslanstvo, ktoré môže obohatiť iných.

Rilene, Dan a Paul nám netvrdia, že ich životné príbehy sú rovnaké, ako životné príbehy všetkých ostatných ľudí či dokonca hocakých ľudí. A predsa, je tu niečo, čo zjednocuje ich príbehy. Z tohto dôvodu vznikol aj tento film. V skutočnosti má film dvojité cieľ, pretože sa nesnaží sa venovať len jednej z dvoch načrtnutých tém: Čo to znamená žiť správny a dobrý život? a Ako to budeme vedieť, že sme dosiahli pokoj a naplnenie? Pretože práve pokoj a naplnenie dosahujeme skrze ten vzácny dar, ktorým je sloboda.

p. Paul N. Check, výkonný riaditeľ Courage International

Prezentácia dokumentu

Vďaka, že ste sa rozhodli premietat' film **Túžba za večnými výšinami**, dokument, ktorý nám predstaví troch ľudí, tri Božie deti, ktoré majú SSA (same sex attraction),

čiže pociťujú pohlavnú náklonnosť k ľuďom rovnakého pohlavia, a ktorí nám rozpovedia o svojej ceste k čistote a pokoju skrze lásku Ježiša Krista. Po vzhliadnutí filmu bude obecenstvo chcieť diskutovať. Niektorí budú potrebovať isté vysvetlenia ohľadom učenia Cirkvi o homosexualite, niektorí sa možno budú chcieť dozvedieť viac o tom, čo je to čistota a iní možno budú chcieť hovoriť o živote Rilene, Dana a Paula. Veríme, že tento sprievodca vám pomôže viesť diskusiu.

Sprievodcu sme rozdelili na viacero častí. Prvá obsahuje body, témy, ktoré môžete ponúknuť divákovi v malých diskusných skupinkách. Každý bod obsahuje úvahu na danú tému, ktorá by mohla obohatiť diskusiu. V druhej časti nájdete otázky, ktoré môžu pomôcť divákovi premýšľať nad vlastným životom a vlastnou identitou. Tretia časť je zhrnutím učenia Cirkvi o otázkach homosexuality a čistoty. Návod v závere obsahuje doslov p. Paula N. Checka a zoznam materiálov na príbuzné témy.

Časť 1: Diskusia o filme

- Ako by ste tento dokument niekomu opísali?
Aké je jeho poslanie? Splnil dokument toto svoje poslanie?

Úvaha: Pri tvorbe filmu sme sa chceli venovať niekoľkým témam, ale hlavne téme identity. Muži a ženy priťahované rovnakým pohlavím príliš často počujú od sekulárnych spoločností, že na to, aby boli šťastní musia vyjsť zo seba a žiť homosexuálny život. Aj predstavitelia tohto dokumentu to skúsili, ale nenaplnilo ich to. Príbeh našej pravej identity sa začína v knihe Genesis a završuje sa v Ježišovi Kristovi. Sme deti Božie, stvorené na Jeho obraz a podobu, ako muž a žena. Zredukovanie našej identity na „gay“ či „rovný“ zraňuje dôstojnosť ľudskej osoby. Cirkev zdôrazňuje tri veci: osobu (vždy dobrú), náklonnosť k rovnakému pohlaviu (ktorá nie je hriechom, ale je to objektívne nezriadenou náklonnosťou) (KKC 2358) a skutky (veľmi závažná zvrátenosť) (KKC 2357). Všetci sme hriešnici, ktorí potrebujú milosť a vykúpenie, ale všetci potrebujeme v prvom rade prijať svoju *pravú* identitu Božích detí.

Tento dokument má tiež snahu dať téme homosexuality – ktorá je dosť kontroverznou témou - *ľudskú tvár*. Chce tiež podporiť súcit a porozumenie s ľuďmi, ktorí pociťujú príťažlivosť k rovnakému pohlaviu. Kým príbehy v dokumente nám umožňujú nahliadnuť do jedinečnej a konkrétnej životnej skúsenosti Paula, Dana a Rylene, mnoho iných mužov a žien, ktorí pociťujú pohlavnú príťažlivosť k rovnakému pohlaviu prežíva podobné utrpenie a bolesť, ktoré nepoznáme. Dan si niekedy myslel, že by bolo jednoduchšie, keby sa jedného rána nezobudil. Aj napriek tomu, že žil medzi ľuďmi, cítil sa izolovaný a osamotený. Relene žila s pocitom, že ako mladú ženu ju muži odmietali. Všetci traja si v rôznych obdobiach svojho života prešli pocitmi opustenosti, zmätenosti, viny a beznádeje.

Dúfame, že dokument otvorí naše srdcia a umožní nám milovať a prejaviť autentický súcit s mužmi a ženami, ktorých priťahuje rovnaké pohlavie a ktorí žijú v našej spoločnosti.

Ako povedal pápež František Cirkev je „poľnou nemocnicou“ pre zranených. Pri pozieraní tohto filmu nás možno napadne otázka, ako máme my milovať týchto ľudí a akou láskou ich miluje Kristus?

Koniec koncov, film je oslavou dobrej zvesti - Evanjelia o čistote a čnosti, ktoré sú potrebné na to, aby sa naša láska podobala tej láske, ktorú prechovával Kristus k svojim učeníkom. (KKC 2348). Hoci v tomto filme sa čistota vykresľuje ako prekonanie homosexuálneho sklonu, šieste Božie prikázanie sa týka nás všetkých. Na čistotu by sme nemali myslieť ako na niečo, čo sa týka len ľudí s homosexuálnymi sklonmi. Ľudia, ktorí vystupujú v tomto dokumente nám podávajú hrdinské svedectvo o liečivej sile Kristovej milosti a o pokoji a radošti, ktoré prichádzajú z čnostného života v čistote mysle, srdca a tela. My všetci nemusíme prežívať rovnaké životné skúsenosti, ale všetci sa môžeme nechať inšpirovať ich príkladom, ako žiť a milovať čistotu.

- Kto ťa vo filme najviac zaujal? Dan, Paul alebo Relene? Kto sa najviac dotkol tvojho srdca? Ktorá časť ich príbehu ťa najviac oslovila?

Úvaha: Často nás priťahujú ľudia, ktorí sa v niektorých aspektoch života zhodujú s tými našimi, v tom, čomu veria, za čo bojujú alebo ktorí sa nejakým spôsobom

podobajú nám. Niekedy nás priťahujú ľudia, ktorých životy a konanie nás niečomu v našich životoch a našich rozhodovaniach naučia, inokedy nás fascinujú práve ľudia, ktorých životné príbehy sú od tých našich celkom odlišné. Keď diváci odpovedajú na túto otázku, je dôležité, aby sa snažili rozpoznať, čo presne ich oslovilo. To môže našu debatu posunúť ďalej a pomôcť pri sebapoznávaní.

- Dan, Paul a Rilene si v živote vyskúšali slobodu a pocítili aj dôsledky svojej slobodnej voľby. Po čase zistili, že ich slobodné rozhodnutie pre homosexuálny život im neprinieslo pokoj a naplnenie. Naučili sa, že pravá sloboda má istú štruktúru a poukazuje na plán a osobu Ježiša Krista. Boli vo filme momenty, kedy ste zbadali, že slobodné rozhodnutie Dana, Paula a Rilene im prinieslo bolesť a nie pravú slobodu, ktorú pre nás pripravil Boh?

Úvaha: V tomto dokumente nám Dan, Paul a Rilene rozprávajú o rozhodnutiach ktoré vo svojom živote urobili, uvažujú nad nimi a nakoniec pochopia, že slobodná vôľa sama osebe nestačí. Ako spomína v úvode otec Check, máme schopnosť určovať smer našich životov. Uznávame *slobodu*, ktorú sme ako vzácny dar dostali od Boha, ale zároveň si musíme uvedomiť aj svoju zodpovednosť. Právě šťastie spočíva v tom, že slobodu, ktorú sme dostali od Boha využijeme na to, aby sme viedli svoje životy správne a podľa Evanjelia a príkladu Ježiša Krista. Na to, aby sme dosiahli naplnenie, musí byť naša slobodná vôľa vedená dobre formovaným svedomím, aby sme spoznávali a naplňali pravdu Božích prikázaní a učenie Cirkvi. (KKC 1783)

Uvažujme tiež nad tým, ako tlak spoločnosti ovplyvňuje naše hodnoty a naše konanie.

Dan, Paul a Relene sa rozhodli konať pod vplyvom svojho homosexuálneho cítenia v presvedčení, že sa stanú slobodnými. Uplatnili svoju slobodu a vybrali si cestu, ktorá bola nazvaná „sexuálnou revolúciou“. Nakoniec však prišli k poznaniu, že život v súlade s učením Cirkvi je *jedinou* cestou k skutočnej slobode a blahu človeka. Ako to opísal Dan, citujúc sv. Klementa Alexandrijského : „Božie prikázania nás vedú k požehnanému životu“. Akým spôsobom teda využívame našu slobodnú vôľu? V zhode s učením Cirkvi alebo v protiklade k nej? Vedú nás naše rozhodnutia vzhľadom na učenie Cirkvi o čistote, pornografii, masturbácii,

cudzoložstve a antikoncepcii preč alebo v ústrety pravému spoločenstvu, ako si to želal Boh? (KKC 2396 a 2399)

- Pohľad našej sekularizovanej spoločnosti na homosexualitu, rodovú rovnosť a zväzky ľudí rovnakého pohlavia sa za posledné roky veľmi zmenil. Možno ste sa už stretli s názorom, že Cirkev je z „minulého storočia“ a že antikoncepciu, rozvod, homosexuálne styky a rodovú manipuláciu treba akceptovať. Tento dokument nám ukazuje, osobne a presvedčivo, že keď ignorujeme to, čo sv. Pavol nazýva „zákon vpísaný v našich srdciach“ (Rim, 2,15), ktorý tiež nazývame prirodzeným zákonom (KKC 1954) stretávame sa len so smútkom, hanbou, utrpením a v konečnom dôsledku s odlúčením od Boha. Už sme sa niekedy ocitli pod tlakom zvonku vybrať si niečo, čo je v rozpore s učením Cirkvi? Ako nám tento film pomohol vyvracať argumenty spoločnosti?

Úvaha: Niektorí argumentujú tým, že Kristus nikdy nič o homosexualite nehovoril, teda je prijateľná. Treba si však pripomenúť, že Kristus hovoril o nebezpečenstve žiadostivosti, ktorá je počiatkom všetkých sexuálnych hriechov zahrnutých v šiestom Božom prikázaní. (Mt, 5,27-30) Okrem toho Kristus hovoril o prirodzenom fyzickom a citovom splynutí muža a ženy, čo Cirkev nazýva „komplementaritou“- dopĺňaním- ktorá je vyjadrená v spojení „v jednom tele“ otvorená pre vznik nového života. (KKC 1610)

- Dan, Paul a Rilene všetci žili istý čas vzdialení od katolíckej viery. Ako sa zmenili ich životy po tom, čo sa vrátili do Cirkvi? Ako by ste opísali zmenu v ich mysliach a srdciach.

Úvaha: Niekedy ľudia prežívajú obrátenia ako otvorenie sa pre nový svet, nový štýl života, ako prvú skúsenosť s Bohom a Jeho svetom. Ale obrátenie môže byť tiež niečím, ako návrat domov ku vzťahu s Bohom a Cirkvou, ktorý bol predtým odmietnutý, ale teraz ho človek vidí v novom svetle. Všetci traja ľudia z tohto dokumentu žili najprv ako katolíci, ktorí sa vzdialili, pretože homosexuálny spôsob života nebol zlučiteľný so životom vo vzťahu s Kristom. Objavenie významu Cirkvi ako Kristovho tajomného tela a sviatostí by nás malo viesť k tomu, aby sme si tieto dary viac vážili. Sú tu nejaké prekážky, ktoré nám bránia vo vzťahu

s Kristom, takže potrebujeme obrátenie srdca? Dan, Paul a Rilene vďaka Božej milosti zažili návrat do Cirkvi. Obrátenie niekedy neprebíha náhle, s hromami a bleskami. Často je to pomalý a dokonca aj bolestný proces.

- Ako sme videli vo filme, rozhodnutie ísť na sv. spoveď bolo významnou časťou obrátenia Paula a Rilene. Prečo to bolo aj po citovej aj po teologickej stránke potrebné, aby na sv. spoveď šli?

Úvaha: Keď sa Paul a Rilene vracali do Cirkvi, začali túžiť po prijatí Eucharistie. Vlastne v sebe pocítili neprekonateľný hlad po prijatí Krista do svojho tela a života. Keď si je niekto vedomý, že sa dopustil smrteľného hriechu, podstatným krokom pred prijatím nášho Pána vo svätom prijímaní je vykonať si svätú spoveď a tak dosiahnuť rozhrešenie. (KKC 1415, 1446 a 1457) Tento film poukazuje na krásu a radosť zo svätej spovede pre *všetkých* nás a tiež ukazuje moc sviatosti zmierenia vyliečiť naše smrteľné hriechy, odstrániť všedné hriechy a posilniť naše rozhodnutie žiť a milovať autentickejšie.

Pre predstaviteľov z nášho dokumentu bolo tiež nesmierne dôležitými Desť Božích prikázaní. Paul vyznal, že porušil všetky z nich – okrem vraždy – a páter Bob viedol Rilene cez každé jedno z prikázaní, aby nadobudla istotu, že si vykonala dobrú svätú spoveď. Ako povedal svätý Klement – Danov obľúbený svätý – „Desatoro Božích prikázaní nás vedie k požehnanému životu“. Či necítíme, že sú Božie prikázania vpísané do našich sŕdc? Dokonca (či práve vtedy), keď sa rozhodneme ich ignorovať, pocítíme akési pichnutie svedomia.

- Dan sa rozhodol, že nebude mať intímny vzťah mimo manželského zväzku. Paul pokračoval v živote vo vzťahu so svojím dlhoročným partnerom, ale v *čistote* a Rilene zostala otvorená pre prípadný vzťah s mužom, ak by to bola Božia vôľa.

Úvaha: Často, keď príde reč na homosexuálne vzťahy a manželstvá ľudí rovnakého pohlavia, ľudia hovoria: „Každý má právo na lásku.“ Alebo: „Prečo by si si nemohol vziať toho, koho miluješ. Čo na tom, že je rovnakého pohlavia?“ Alebo: „Prečo by homosexuáli museli žiť osamote bez práva na sexuálne

prežívanie?“ Ale takéto odpovede by sme mohli nazvať „falošným súcitom“ či dokonca sentimentálnosťou. *Súcitíme* s druhými a chceme, aby boli šťastní, ale zabúdame pritom na to, že len život v súlade s Božími prikázaniami prináša trvalé šťastie a pokoj. Zabúdame na to, že Ježiš nám odpúšťa a zároveň nás *pozýva k obráteniu*, aby sme zmenili svoje životy. (Jn 8,11) Tiež zabúdame na to, že *všetci* sme pozvaní k čistote, bez ohľadu na našu sexuálnu orientáciu. Po tom, ako sa Dan, Paul a Rilene rozhodli pre čistotu, boli slobodní milovať takou láskou, akou Ježiš miluje nás. Paul zostal v bratskom vzťahu so svojím dlhoročným priateľom, milujúc sa pritom „pravou“ láskou v čistom priateľskom zväzku. Ale aby sme dokázali druhých správne milovať, najprv musíme pochopiť, „kto sme“ a na či obraz sme boli stvorení. Musíme pochopiť, kedy je naša láska skutočná. Tiež si musíme uvedomiť, aké je dôležité dávať dobrý príklad a zabrániť pohoršeniu. Jedným z darov čistoty je aj schopnosť vidieť druhých takých, akí naozaj sú, ako milované Božie deti. Cez čnosť čistoty nás Ježiš vedie k odpovedi na Jeho výzvu milovať sa navzájom, ako on miloval nás. (Jn 13,34)

- Potom, ako sa Paul, Dan a Rilene rozhodli pre život v čistote, hovoria , že zažívali pocit spokojnosti, pokoja, bezpečia, a pocitu, akoby boli „doma“. To samozrejme neznamená, že v živote neprežívali pocity osamelosti či utrpenie. Všimli ste si pri pozeraní tohto filmu ich utrpenie? Prečo je utrpenie niekedy potrebné?

Úvaha: Ako katolíci sme často pozývaní trpieť spolu s Kristom, aby sme mali spoluúčasť na vykúpení sveta. (KKC 1508 a 1521) Cirkev si uvedomuje, že „naša skúsenosť so zlom, utrpením, nespravodlivosťou a smrťou vyzerá byť v rozpore s radostnou zvesťou. Tieto skutočnosti môžu otriasť našou vierou a byť pokušením k neviere“. (KKC 165) Preto nám Cirkev vo svojej materinskej láske ponúka vo sviatosti prostriedky na to, aby sme to všetko vládali niest v Kristovi, ktorý nás posilňuje. (Flp 4,13)

Utrpenie nás môže viesť k objaveniu pravého šťastia tým, že sa oddelíme od vecí, ktoré nás zraňujú. Šťastie môžeme dosiahnuť, keď zjednotíme naše životy a naše konanie s realitou našej identity muža a ženy, ktorí sú prvotnými a milovanými deťmi Božími a keď budeme nasledovať čnosti Ježiša. (Jn 15, 9-12) Prijatie našej pravej identity neznamená, že naše životy sa zaobídu ťažkosťami a pocitom osamotenosti, alebo že čnostný život bude jednoduchý.

- Mnoho ľudí spochybňuje autenticitu týchto našich troch protagonistov a hovorí o ich zraniteľnosti. Čo podľa vás viedlo týchto ľudí k tomu, aby odkryli svoje súkromie, túto veľmi osobnú a bolestnú časť svojich životov?

Úvaha: Dan, Paul a Rilene podstúpili veľké riziko, keď sa rozhodli odkryť tajomstvá svojich životov v dokumente. Ich úprimnosť umožnila, aby sa ich známi a kolegovia dozvedeli intímne a predtým nepoznané podrobnosti z ich osobných životov. A pretože žijeme v technologickom veku, Dan, Paul a Rilene sa stali známymi aj medzi cudzími ľuďmi a nie všetci diváci budú fandieť ich príbehom. Jediným z motívov týchto troch ľudí je láska a vďačnosť za prijaté milosti. Sú si vedomí toho, že niekomu možno ich príbeh dodá nádej, že aj ich srdce bude milosťou uzdravené a že dosiahnu návrat do Kristovej Cirkvi. Existujú oblasti, kde by sme chceli vykročiť zo svojej zóny komfortu, aby sme pomohli šíreniu dobrej zvesti Cirkvi a Evanjelia?

Vieme si predstaviť, že by sme takéto riziko podstúpili i my?

- Názov filmu je „Túžba za večnými výšinami“. Prečo si myslíte, že bol vybraný práve tento názov? Je to dobrý názov? Prečo áno alebo prečo nie?

Úvaha: Mnoho ľudí v názve „Túžba za večnými výšinami“ spozná verš z Litánií k Božskému srdcu Ježišovmu: „Srdce Ježišovo, túžba za večnými výšinami, oroduj za nás“. Ale v skutočnosti sa táto veta objavila v Písme ešte v knihe Genesis (49,26) keď praotec Izrael žehná svojim potomkom s prorockým prehlásením príchodu túžby za večnými výšinami, ktorou bude Ježiš Kristus: Cirkv pojem „túžba za večnými výšinami“ chápe ako naplnenie túžob každého ľudského srdca v Ježišovi Kristovi. Kým nakoniec dosiahneme toto naplnenie vo večnosti, ukážu nám títo muži a žena, ako sa snažia o dosiahnutie tejto túžby tu na zemi.

Časť 2: Otázky na osobné zamyslenie a meditáciu

- Zmenil film môj názor na homosexualitu alebo na osoby, ktoré priťahuje rovnaké pohlavie? Ako? Cítim sa vinný, že som posudzoval „gayov“ a „lesby“ namiesto toho, aby som v nich videl deti Božie? Vyhýbal som sa

tým, ktorých považujem za iných ako som ja namiesto toho, aby som podľa učenia Katechizmu Katolíckej Cirkvi s osobami s homosexuálnymi sklonmi zaobchádzal „s láskavosťou, súcitom a úctou“ nie len sentimentálne? (KKC 2358) Staval som sa k životom iných bez záujmu a tým som im nesprostredkoval pravdu dobrej zvesti o čistote? Pochopil som už, rovnako ako Dan, Paul a Rilene, že sexuálna intimita je správna len v manželstve a je otvorená pre možnosť života?

- Alebo som niekedy ticho, keď sa niektorí správajú hriešne, pretože sám nesiem osobnú vinu vlastného hriechu? Zatváram preto oči pred hriechom, aby ma druhí neposudzovali? Aký je najlepší prístup k človeku, ktorý žije v hriešnom správaní.
- Aký mám vzťah so svojím svedomím, s vnútorným hlasom, ktorý často vie, keď niečo nie je v poriadku? (KKC 1776) Vo filme Rilene hovorí, že bola v šoku, keď zbadala dvojčatá sestry ako sa na sebe milujú. Svedomie jej hovorilo, že niečo nie je v poriadku, ale Margo jej pohrozila, že keď budú dvojčatá posudzovať, aj iní môžu odsúdiť ju a Margo. Rilene sa snažila nevšímať si svoje svedomie, a na čas sa jej to aj podarilo. Keď ku mne šepká moje svedomie, počúvam ho, alebo sa snažím jeho hlas vytesniť?
- Je rozdiel medzi hanbou a vinou? Zachytil som momenty oboch vo filme? („si bezcenný, si zlý“) Môže byť vôbec pocit viny dobrý, pretože nás vedie k tomu, aby sme zmenili naše životy? Cítil som sa niekedy zahanbený pre to, ako som sa choval? Cítil som sa niekedy vinný pre to, ako som sa choval? Ako som na to odpovedal? Na jedno aj druhé?
- Kedy a ako odolávam Pánovi? Keď si šiel vo filme Paul po výsledky svojho HIV testu, počul, ako k nemu hovorí Pán, akoby ten hlas vychádzal z hĺbky jeho bytia. Počúvol a v dôsledku toho zmenil celý svoj život. Počul som už niekedy vo svojom srdci Boží hlas? Odolával som alebo som prijal jeho posolstvo? Nehľadám si niekedy výhovorky, aby som si mohol robiť veci po svojom a nemusel nasledovať Ježiša?

- Obrátenie mysle a srdca sa u Dana, Paula a Rileen postupne prehľbovalo. Vo filme nám terapeutka dáva túto radu: Najprv si daj do poriadku svoj vzťah s Bohom. Keď má prísť *akákoľvek* zmena v živote, toto je *vždy* prvý krok. Kým nie je náš vzťah s Bohom úprimný a pravdivý, nič iné nám nepomôže. Aký mám vzťah s Bohom? Potrebujem si dať tento vzťah do poriadku, aby som mohol urobiť iné dôležité zmeny vo svojom živote?
- Stredobodom filmu sú sviatosti, predovšetkým však svätá spoveď. Rilene vedela, že nemôže pristúpiť ku svätému prijímaniu, pokiaľ nebude v stave milosti. Ako často som prijímal sväté prijímanie v stave bez posväcujúcej milosti? Čo by som mohol urobiť pre to, aby sa sviatosti stali stredobodom môjho života?
- Kedy som pocítil, že ma volá Ježiš, aby som ho nasledoval? Čo ma Ježiš pozýva robiť práve dnes? Bol som verný jeho volaniu? Akým spôsobom? A kedy som nebol verný?
- Čo by som chcel, aby Boh zmenil v mojom živote? Ako by som mal byť vnímavý?
- Na konci sa Dan rozhodol prijať istý typ utrpenia, pretože vedel, že musí plniť Božiu vôľu, bez ohľadu na to, aké ťažké sa to môže zdať. Kedy som spoznal, že utrpenia je potrebné, ak chcem plniť Božiu vôľu? Oslabilo alebo posilnilo utrpenie môj vzťah k Bohu? Akým spôsobom som bol alebo som povolaný podstúpiť riziko prijatia neistoty, aby som mohol vykročiť vo viere v Božiu vôľu? Ako rozumiem učeniu Cirkvi o utrpení? (KKC 1508 a 1521)
- Uvedomujem si, že Boh je so mnou aj v temných a bolestných časoch môjho života?
- Čo ma vo filme najviac vyrušilo, čo šokovalo? Prečo?
- Čo sa najviac dotklo môjho srdca a prečo?

- Otázka pre mužov: vysmieval som sa alebo som bol krutý voči mužom, ktorí sa javia ženski. Zapájam sa do vtipkovania o homosexuáloch spolu s priateľmi? Mnoho mužov s náklonnosťou k rovnakému pohlaviu veľmi túži po blízkom priateľstve s inými mužmi, po partii, kde by boli „jedným z nich“. Táto túžba môže byť silnejšia ako sexuálna náklonnosť. Poznám vo svojom okolí mužov s orientáciou na rovnaké pohlavie? Správam sa k nim tak, akoby som bol ich bratom, Kristom v ich živote, kráčam v živote po ich boku?

Časť 3: Učenie Cirkvi o homosexualite a čistote a iné odkazy

Ako vieme, že hrob bol prázdny ráno na veľkonočnú nedeľu? Ako vieme, že 72 kníh Písma bolo inšpirovaných Duchom Svätým? Ako vieme, že keď kňaz vysloví slová „... aj ja ťa rozhrešujem od tvojich hriechov...“, že naše hriechy sú naozaj odpustené? Ako vieme, že Eucharistia naozaj *je* telo, krv, duša i Božstvo Ježiša Krista? Veríme týmto pravdám a mnohým iným, pretože Ježiš Kristus dal našej matke Cirkvi úrad, ktorý potvrdzuje ich pravdivosť. Ježiš založil Cirkev, aby bola Božím kráľovstvom na zemi, strážkyňou božského zjavenia, všeobecnou sprostredkovateľkou spásy a istým majákom pravdy o ľudskej osobe. Keby sme verili v autoritu Cirkvi, keby sme verili, že Ježiš vstal z mŕtvych, že sväté Písmo je inšpirované Duchom Svätým a že sviatosti sú miestami stretnutia sa Boha s človekom, potom by sme mali veriť aj tomu, že to, čo nás Cirkev učí o čistote a homosexualite, je pravda. Ježiš dal Cirkvi božské poslanie: viesť nás po úzkej ceste do neba a dať nám nástroje, aby sme mohli žiť sväto. (Mt 7, 13-14)

851 Spása je v pravde. Tí, čo poslúchajú hnutie Ducha pravdy, sú už na ceste spásy. Ale Cirkev, ktorej bola táto pravda zverená, musí vychádzať v ústrety ich túžbe, aby im túto pravdu prinášala.

890 Poslanie Učiteľského úradu - Magistéria – je späť s definitívnou povahou zmluvy, ktorú Boh uzavrel so svojím ľudom v Kristovi, má ho chrániť pred odchýlkami a ochabnutím vo viere a zaručovať mu objektívnu možnosť vyznávať bez omylu pravú vieru. Pastorálnym poslaním Učiteľského úradu je teda bdieť nad tým, aby Boží ľud zotrval v pravde, ktorá oslobodzuje. Aby duchovní pastieri mohli vykonávať toto poslanie, Kristus ich obdaroval charizmou neomylnosti vo veciach viery a mravov.

Vernosť Kristovej pravde zverenej Cirkvi, zmäčkuje srdcia, osvecuje svedomie, prehľbuje nádej, buduje charitatívnu lásku a pomáha nám vyhnúť sa nepravému súcitu. Pripomeňme si veľkňazskú Ježišovu modlitbu: „aby všetci jedno boli“ (Jn 17:11, Sk 8:31, Mt 16:19) Pravda nás oslobodí (Jn 8:32) aj zjednotí v Kristovom srdci. Nemusíme vždy rozumieť tomu, čo je pre nás najlepšie, ale v našej matke Cirkvi máme istú, vernú a milujúcu učiteľku.

Úryvky z Príručky pre osoby s homosexuálnymi sklonmi: Sprievodca pre pastoračnú službu (Katolíckej biskupskej konferencie USA, 2006)

- Je množstvo skutkov ako cudzoložstvo, smilstvo, masturbácia a antikoncepcia, ktoré odporujú prirodzenému účelu ľudskej sexuality. Homosexuálne úkony taktiež odporujú pravému zmyslu ľudskej sexuality. Sú to sexuálne úkony, ktoré nemôžu byť otvorené pre život. Ani neodzrkadľujú komplementaritu muža a ženy, ktorá je integrálnou súčasťou Božieho zámeru s ľudskou sexualitou. (KKC 2357)
- Cirkev učí, že homosexuálne styky sú nemorálne, pričom jasne rozlišuje medzi homosexuálnym správaním a homosexuálnou náklonnosťou. Kým prvé je vždy hriešne, druhé nie je.
- Homosexuálna orientácia je objektívne nezriadená náklonnosť t.j. predurčuje ľudskú osobu pre niečo, čo pre ňu nie je dobré. (KKC 2358)
- Niektorí ľudia, ktorí odhalia svoje homosexuálne sklony v kruhu svojich blízkych priateľov, členov rodiny alebo pred duchovným vodcom, spovedníkom či cirkevnou podpornou skupinou, môžu získať duchovnú a citovú podporu a môže im to pomôcť v raste v kresťanskom živote. V kontexte farského života sa však odhalenie takejto orientácie na verejnosti neodporúča lebo nebýva prínosné.

Osoby s homosexuálnou orientáciou nemožno povzbudzovať k tomu, aby sa definovali na základe svojej náklonnosti alebo aby sa zúčastňovali na živote gayov,

lebo to podnecuje tendencie k nemorálnemu životnému štýlu. Skôr by mali byť vedení k tomu, aby vytvárali pestré vzťahy s celou komunitou.

Úryvky z Listu Katolíckej biskupskej konferencie USA o pastoračnej starostlivosti o ľudí s homosexuálnou orientáciou, Kongregácia pre náuku viery, 1986)

- Keď si niekto vyberie osobu rovnakého pohlavia, ako objekt svojho sexuálneho správania, je to ako by poprel bohatstvo symboliky a významu, ak nespomíname ciele, zámeru Stvoriteľa so sexualitou. Homosexuálne správanie nie je komplementárnym spojením schopným plodiť život, naopak marí povolanie k životu, v ktorom sebadarovanie, o ktorom sa hovorí v Evanjeliu, je podstatou kresťanského života. To neznamená, že ľudia s homosexuálnou orientáciou nie sú často veľkorysí a že sa nevedia rozdávať, ale keď konajú homosexuálny akt, rozvíjajú v sebe nezdravú sexuálnu príťažlivosť, ktorá vo svojej podstate vedie k pôžitku samému pre seba. (7)
- Ľudskú osobu, stvorenú na Boží obraz a podobu, možno ťažko adekvátne opísať za pomoci obmedzeného vzťahu k jeho sexuálnej orientácii. Každý, kto žije na zemi má svoje osobné problémy a ťažkosti, ale aj výzvy k rastu, silu, talenty a dary. Dnes nám Cirkev ponúka kontext, ktorý tak veľmi potrebujeme, ako sa starať o ľudskú osobu. Odmietá vnímať ľudskú osobu ako „homosexuála“ či „heterosexuála“ a nástojí na tom, že každý má svoju základnú identitu: „Božie stvorenie, ktoré je vďaka milosti Božím dieťaťom povolaným k večnému životu“. (16)

Úryvky z Katechizmu katolíckej Cirkvi

2358 Nemalý počet mužov a žien má hlboko zakorenené homosexuálne sklony. Táto objektívne nezriadená náklonnosť je pre väčšinu z nich skúškou. Treba ich prijímať s úctou, súcitom a jemnocitom a vyhýbať sa akémukoľvek náznaku nespravodlivej diskriminácie voči nim. Aj tieto osoby sú povolané plniť vo svojom živote Božiu vôľu a, ak sú kresťanmi, spájať s Pánovou obetou na kríži ťažkosti, s ktorými sa môžu stretnúť v dôsledku svojho stavu.

2359 Homosexuálne osoby sú povolané k čistote. Čnosťami ovládania s, ktoré vychovávajú k vnútornej slobode, niekedy aj pomocou nezištného priateľstva, modlitbou a s pomocou sviatostnej milosti sa môžu a majú postupne a rozhodne približovať ku kresťanskej dokonalosti.

Doslov

„poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí“ (Jn 8:32)

Nikdy nebudeme pastorálnejší ako Ježiš. Boh vo svojej добрote dobre pozná naše slabosti, ku ktorým sme náchylní, zvlášť vzhľadom na lásku a túžbu. Ale tiež vidí v každom ľudskom srdci jeho dôstojnosť, pretože ju tam sám vložil. Vidí v ňom aj obrovský potenciál pre veľkú šľachetnosť, pretože vie, že Jeho milosť má moc premieňať. Spoločenstvo svätých je dôkazom toho, aké dobré diela Boh tvorí v srdciach pokorných a verných duší. „Len v pravde môže láska ďalej žiariť, len v pravde ju možno autenticky žiť.“ píše emeritný pápež vo svojej poslednej encyklike (*Caritas in Veritate*, 3). „Bez pravdy láska degeneruje na sentimentalitu.“ Boh je aj *Agapé* aj *Logos* pripomína nám Benedikt XIV.

Keď milujeme ľudí s náklonnosťou k rovnakému pohlaviu, milujeme v nich dôstojnosť, ktorú im daroval Boh a Kristus pre nich vykúpil. Nie sú menší ako ktorékoľvek z Božích detí. Tak ako každý, aj oni si zaslúžia viac, ako sentimentalitu. Zaslúžia si súcť... súcť založený na pravde ich človečenstva.

Príbeh nášho človečenstva sa začína v knihe Genesis. Dvojaké vyjadrenie našej prirodzenosti nie je homosexuálne a heterosexuálne, ale muž a žena. Boh stvoril Adama, ale prvý človek bol „požehnane neúplný“ ako to vhodne vyjadril Dr. J. Budziszewski. (viď. ďalej) Eva dopĺňa Adama... dvaja sa stávajú jedným... a vytvárajú niečo, čo sám v sebe ani on ani ona nemali.

A tak mohli Adam a Eva zdieľať svoje životy spoločne a *spoločne* im Boh daroval moc spolutvoriť s Ním. Ako sa píše v príbehu o našom pôvode a našej identite, sexuálna intimita je nerozlučne spojená s plnosťou. To, že existuje antikoncepcný priemysel je, v negatívnom zmysle, dôkazom tohože je to tak.

V snahe o čistotu môžeme zlyhávať. Seba-darovanie, láska, ktorá zabúda sama na seba – to všetko nachádzame v Evanjeliu. Môžeme sa zámerne a na našu škodu vzpierať Božej múdrosti „od počiatku“ čo ani tak nevyjadruje bod v čase, ako skôr sprievodnú a veľkodušnú ruku, ktorá stvorila ľudskú identitu, ktorá odráža a vďaka milosti sa hlbšie podieľa na božskej identite.

Zo svedectva Písma vieme, že pastorálne srdce Boha, sa samé zjavuje v komplementarite dvoch pohlaví a v tvorivej sile ich sexuálneho poslania. Len muž a žena *spoločne* vytvárajú možnosť plodenia. (Budziszewski) Ich pohlavné orgány majú zmysel len v zmysle dopĺňania sa, komplementarity. Pohlavné orgány možno najlepšie opísať slovom *plodiace* orgány. Pretože plodenie, spolutvorenie v spojení manžela a manželky je účasťou na božskej moci, ktorá prináša nový život do Božieho kráľovstva. Podľa plánu Stvoriteľa sex je orientovaný na rodinu.

Keď žijeme nečisto, v akomkoľvek zmysle, prichádzame do rozporu so samým sebou, so „svojím príbehom“, ako ho opísal pisateľ v knihe Genesis a potvrdil Ježiš v Evanjeliu. Ak Cirkev žiada od dvoch ľudí rovnakého pohlavia, aby sa vyhli nečistote, robí tak v mene súciteľného Kristovho srdca, lebo verí jeho slovám - že len pravda nás vyslobodí – z nevedomosti, pomýlenia, strachu, odmietnutia, bolesti, sebecka, zloby – pretože len pravda nás dokáže naplniť. Naša padnutá prirodzenosť je náchylná na mnohé formy nečistoty: masturbáciu, smilstvo, antikoncepciu, cudzoložstvo, pornografiu.... a homosexuálne správanie. Každý z týchto činov sa vymyká ľudskosti, človečenstvu, ktorého autorom je Boh. V dôsledku toho nemôžu nikdy priniesť naplnenie, pre ktoré bolo ľudské srdce stvorené, aj napriek intenzívnemu telesnému pôžitku a uspokojeniu, ku ktorému môžu viesť. Ak prestaneme ľudí viesť k tomu, aby sa vyhýbali akémukoľvek z týchto hriechov, bude to naše zlyhanie v pravde a súcite. Akoby sme stratili našu dôveru v Ježiša, ktorý je aj *Agapé* aj *Logos*. Naše pokušenie byť len súciteľnými bez pravdy, by už nebolo láskou podobnou Ježišovej láske.

Pápež František urobil príznačné vyhlásenie, že Cirkev je poľnou nemocnicou pre hriešnikov. Jeho svätý predchodca Ján Pavol II. hovoril o „zákone postupnosti“ pri privádzaní duší ku Kristovi. Títo pastieri nás vo svojej pastierskej láske a opatrnosti vedú preč od sentimentality a samo-deštruktívneho správania. Sú

vernými synmi Cirkvi, ktorí dôverujú Božej добрote a účinku Jeho milosti. Veria, že existuje ľudská podstata, ktorá všetky Božie deti spája.

Keď prijímame ľudí do spoločenstva, pozývame ich do našich domovov, do našich rozhovorov, keď ich „prijímame“ v autentickej Kristovej láske, nikdy nesmieme robiť kompromisy v pravde, t.j. povedať niekomu niečo v zmysle „nevadí, robíš, čo môžeš“. Keď sa chceme s niekým deliť o pravdu, môžeme tak robiť len ak máme s ním vzťah a ten si vyžaduje náš čas a dôveru na to, aby sme ho vybudovali.

Rozhovor nášho Pána so Samaritánkou v Evanjeliu podľa Jána, kapitola 4, nám dáva nápomocný pastoračný model. Spoločná ľudská potreba – voda – otvára dvere rozhovoru na tému, o ktorú majú obaja záujem: tému Boh. Ježiš vedie konverzáciu v pravde a súcite až k téme milosti, večného života a čistoty. Nezačína s morálnymi otázkami, ale nevyhýba sa im. A neskôr žena opisuje ich stretnutie s radosťou, pretože pocítila, že iné srdce prejavilo hlboký záujem o to jej, a pravda, ktorú jej toto Srdce prinieslo, ju oslobodila.

Fr. Paul N. Check, výkonný riaditeľ Courage International

Ďalšie odkazy

Cirkevné dokumenty (spomenuté v tomto sprievodcovi aj iné)

<http://couragerc.org/resources/#church>

naša stránka www.couragerc.org

„Túžba za večnými výšinami“ - “Desire of the Everlasting Hills” hodinový dokument spoločnosti Courage International nájdete na www.everlastinghills.org

"Homosexuality and the Catholic Church: Clear Answers to Difficult Questions"

Homosexualita a Katolícka Cirkev: Jasné odpovede na ťažké otázky,

Fr. John F. Harvey, O.S.F.S. (Ascension Press 2007)

"On the Meaning of Sex" O význame sexu, Dr. J. Budziszewski

(Intercollegiate Studies Institute 2012)